

den hals. De aanval mislukt en hij vlucht nog getroffen door de horens van het hert, dat naast de hinde was gekomen. Dit hert belette den vos verdere vlucht door zich met een sprong voor hem te plaats. De vos in de pooten van 't hert bijtende wringt zich opnieuw tusschen hem door, terwijl het hert springt om hem te vertrappen. Opnieuw herhaalt zich het tooneel; de vos springt het hert naar de keel, maar wordt door het hert met de horens opgevangen en een eind weggeworpen. Een paar malen rolde de vos om en verdween nu voorgoed, nagezet door het hert. Na afloop van deze vertooning dachten we aan de hinde en den tweeden vos: hoe dit wel zou afloopen. De vos, dien wij in de lage struiken goed konden zien, genaderd tot op 1,5 M. afstands der hinde, vervolgde zijn sluipocht; terwijl de hinde steeds achterwaarts, zonder den vos uit het oog te verliezen in 't bosch verdween. Weldra verdween ook de vos totdat kort daarna opeens de struiken en takken heftig bewogen werden. We hoorden een dof gehuil van den vos en zagen hem verder in de richting van zijn hol wegvluichten. Nog een paar malen werden de takken bewogen, tot alles weder in rust bleef. Nog een poos zaten we onbeweeglijk; nog verkeerden we als in een droom van gedachten door hetgeen we hadden gezien. Eindelijk gingen we naar huis, en door de ingevallen schemering bleven we nog den heelen weg over onder den indruk en kwamen eerst lang na het eten thuis tengevolge van ons avontuurtje.

Wij hebben zoo juist mogelijk opgeschreven wat wij ons samen herinnerden.

Groningen.

A. H. L. B.

MIJN STAARTWANTS.

Een paar maanden geleden las ik het verslag, over een uitstapje eener entomologische club, in *D. L. N.*, waarin het vinden van een Staartwants als een buitenkansje vermeld werd.

Zelf liefhebber van alles wat natuur ons schoons te genieten geeft, hoewel absoluut leek op het gebied van zeldzaamheden, besloot ik dezen zomer weder eens de liefhebberij mijner jeugd op te vatten, en wel hoofdzakelijk ter beleering van mijn dochtertje, een aquarium aan te leggen, en toog ik met haar naar de frissche, heldere slootjes van Abcoude, om, gewapend met net en flesch mijn geluk te beproeven.

De streek die we ons gekozen hadden is dankbaar. Veel, zeer veel is er te vinden, en evenveel te genieten van natuurschoon.

Reeds spoedig kwam ik in het bezit van een, in mijn oog, wonderlijk dier, doch bij nadere beschouwing, meende ik, met mijn leekenverstand, de zoo buitengewone Staartwants te herkennen en besloot ik, de merkwaardigheden van dit diertje, zoo goed doenlijk, eens te gaan bestudeeren.

„Het is een traag dier,” zoo schreef men, en ik zou het bijna beamen, want bij oppervlakkige beschouwing is er zéér weinig beweging, wijl het, zich, slechts even vasthoudend aan eene of andere waterplant, oogenschijnlijk om niets bekommert, en

bedoord en stil zijne daagjes in zalig nietsdoen slijt, zoodat een mijner huisgenooten hem spottend den naam gaf van „rentenier”.

Evenwel, deze traagheid is slechts schijn, het dier heeft zoo goed als ieder schepsel zijne levensfunctie te verrichten, en daartoe kracht, inspanning en behendigheid noodig, ook al wordt dit slechts in tijden van noodzaak aan den dag gelegd.

Door den eigenaardigen bouw van het lichaam, biedt het weinig weerstand aan den waterdruk bij het voortbewegen, wat den Staartwants zeer goed te stade komt, wijl geene zwempooten aanwezig zijn, en bovendien de voorpootjes alleen tot grijpen ingericht; en toch, moeder natuur weet overal raad op, helpt het zich zoo leuk vooruit: De vangpooten worden gestrekt, de weerhaken aan het eind gesloten en naar binnen tegen de pooten aangelegd, vervolgens komen de middelste extremiteiten, met wijd naar buiten gestrekte positie, in achterwaartsche beweging, terwijl de achterste twee, tegelijkertijd ingetrokken, zich naar voren bewegen, waardoor de kracht der midden pootjes eenig overwicht behoudt, en zoodoende het geheel eene kleine voortschuivende beweging krijgt, welke, door de hiervoor beschreven handeling in omgekeerde volgorde te doen plaats hebben, *ononderbroken* blijft voortbestaan, totdat het dier te bestemder plaatse is aangekomen.

Meestal schijnt deze verplaatsing eenigszins doelloos, want bepaald jagen naar eenige prooi is hier uitgesloten, en toch zóó heel doelloos is het niet; want zie, indien eene der kleinere larven, ja zelfs vischjes van 2 à 2½ cM. lengte, de zoo goed gewapende stekelbaars inclus, of torren van 1 cM., zich in de nabijheid wagen, gaat bijna ongemerkt het kopje, met de groote *uitstekende* oogen in de richting van den onvoorzichtige, en, komt deze op een afstand, waarop eene greep mogelijk is, dan, plotseling, zóó vlug, dat men de beweging nauwelijks volgen kan, richt het dier zich op, of laat zich zakken of ook wel maakt het een sprong vooruit, en de scherpe haken der grijppooten zijn diep in de zijden van het slachtoffer ingedrukt, en nu helpt geen spartelen meer.

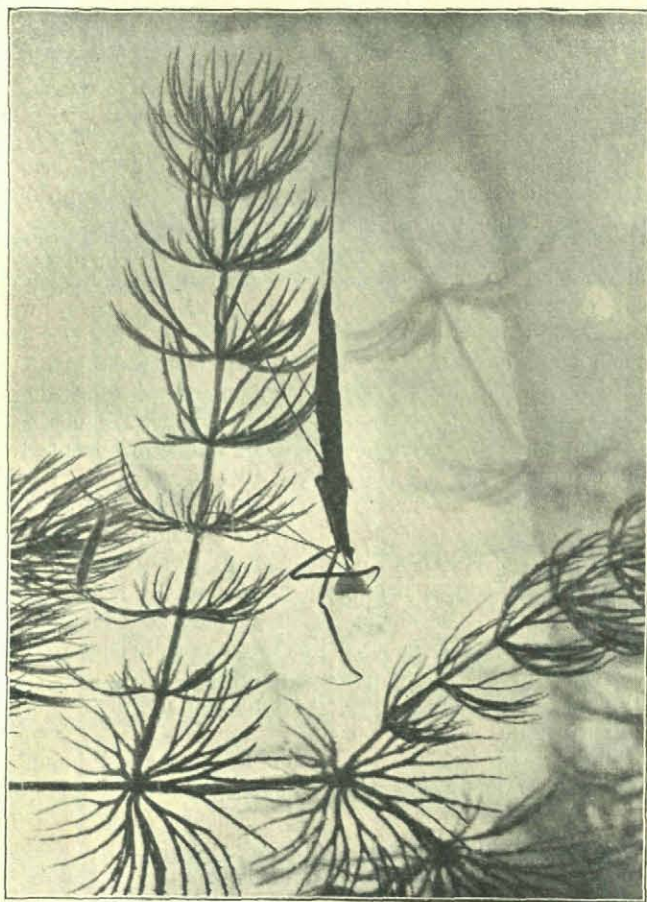
Hoogst merkwaardig hierbij vond ik, dat eene eenmaal gevatte prooi, in minder dan eene minuut geheel bewegeloos wordt, alsof eenig verdoovend of giftig vocht in de wonden gebracht werd, waardoor als bij sommige slangen, de buit bijna oogenblikkelijk gedood wordt.

Is de vangst klein, eene watervloo is ook welkom, dan kunnen ze het met ééne hand wel af, en ik heb gezien, dat de vrij blijvende grijper zich intusschen met nieuwe jacht onledig hield.

Zoodra het gevangen diertje zich tusschen de klauwen niet meer beweegt, wordt het snuitje er opgezet; een bepaalden mond met kaken heb ik

niet kunnen ontdekken, of beter, wordt het vóór het snuitje geplaatst, want, hoe puntig dit werktuigje er uit ziet, het is niet in staat door schild- of schubben heen te dringen. Hiertoe wordt alsdan een slurfje, zoo ragfijn dat het slechts met eene zéér krachtige loupe te onderscheiden is, aan de punt van den kop naar buiten gebracht, en dit diep, héél diep in het versche vleesch gestoken, waarna het geheel gedurende de eerstvolgende uren in volkomen rust blijft hangen, totdat de prooi, al is 't een visch, blauw en verschrompeld, losgelaten, en blijkbaar leeggezogen op den bodem valt.

Toen ik zooeven sprak van hangen, had ik het

oog op den eigenaardigen stand van onzen vriend, nl. den kop benedenwaarts, eene houding die oogen-schijnlijk lastig moet zijn, doch gemakkelijk gemaakt wordt door de aanwezigheid van de langen staart, en eene steeds daarin bevatte hoeveelheid lucht, welke tusschen de beide half cilindrische deelen van dit lichaamsdeel vervat is, en daaraan dikwijls een' schoonen zilverglans mededeelt.

Toen mijne voorraad visschen en insecten opraaakte, — veel tijd om te gaan vangen heb ik niet, en onze baas vindt het niet erg, om direct na het loslaten van een hapje een tweede voor zijne rekening te nemen — voederde ik met kleine stukjes rundvleesch, hetwelk hij, na eenigen tijd van hongerlijden voor lief begon te nemen, en ten slotte dit laatste

boven larven ging stellen; en hierbij juist is mij de enorme kracht van het dier gebleken, daar ik hem, deze stukjes immer grooter makende, zelfs wel hoeveelheden van 1 gram heb zien optillen en uitzuigen, terwijl het dier zelve $\pm \frac{1}{3}$ gram gewicht bezat.

Ik heb deze notitiën gemaakt, in de hoop ze interessant genoeg mochten zijn in *D. L. N.* opgenomen te worden, opdat andere collega's-liefhebbers eens doen als ik en hunne aandacht bepalen bij een of twee exemplaren, om naderhand de opgedane ervaring wereldkundig te maken. Is het dier niet interessant genoeg, welnu, ik zal getroost zien, een volgend jaar wat anders te krijgen, en nog eens van voren af beginnen, overtuigd, dat ik persoonlijk veel, héél veel genoten heb van het nagaan van den levenswandel van mijn niet trage „rentenier,” die sinds eenige dagen, waarschijnlijk tengevolge van den naderenden winter, zacht en kalm, met een volle maag is ontslapen.

Voor zijn dood had ik het genoeg hem in fotografie te vereeuwigen en ik geef het resultaat hiernevens aan den lezer van *D. L. N.* ter vriendelijke nagedachtenis.

A. BRUINING.

TOCHTJES DOOR DE HEIDE OM ADDERS EN VOSSEN TE VANGEN.

Nu ongeveer twee en een half jaar geleden woonde ik in Assen, en had daar onder mijn vrienden een groot liefhebber van wandelen en tevens een bewonderaar van de dierenwereld. Met hem heb 'k veel door de Heide geloopt en veel hebben we samen gezien op onze tochtjes. De Heide bij Assen heeft een groote aantrekkelijkheid, doordat er dieren voorkomen en makkelijk onder de oogen te krijgen zijn, die 'k verder in ons land nooit zag, bijvoorbeeld de adder en de vos.

Destijds had 'k de taak op mij genomen, om zoo mogelijk een paar mooie adder-exemplaren voor 't Zoologisch Museum in Leiden te bemachtigen, waarin ik, dank zij de uitstekende hulp van mijn tochtgenoot, slaagde.

Op een mooien zonnigen voorjaarsmiddag in Mei trokken we er voor de eerste maal op uit, om een adder te zien te krijgen.

Nico (zooals 'k mijn metgezel als gewoonlijk zal noemen) had er meerdere malen een gezien, en op zijn raad liepen we den weg naar Beilen op.

Het stadsbosch een eind voorbij zijnde sloegen we rechts af en gingen langs een greppel de hei op. De fortune was wel met ons, want nog niet lang hadden we geloopt toen plotseling iets voor ons wegleed, waar N. direct achter aan ging. Nooit had ik in de natuur een slang gezien, en dat eerste oogenblik, bij de gedachte dat daar nu misschien een „vergiftig beest” in vrijheid te zien zou zijn, deed mijn hart meer dan 't noodige aantal slagen.

Toen 'k naast N. stond, die in de greppel wees, zag 'k dat we wel degelijk met 't eerste exemplaar te doen hadden. Daar lag de gevreesde zigzaglijn! Een slag met een stok